

WERELDONTWIKKELING

LES IV.

EVENWICHTSBEGRIJF.

Evenwicht is iets wat de mens altijd wel heeft bezeten, maar dat in kosmische zin pas later bewust is geworden. Wij hebben zeker in de Atlantische periode een aantal mensen gehad die daar veel van afwisten. In de bekende tijden begint het eigenlijk eerst bij de taoïstische leer. Een van de sprekendsterbeelden is het yang yin-principe.

Evenwicht is iets wat altijd blijft bestaan. De wereld is geestelijk zowel als stoffelijke een beetje te vergelijken met een soort gyroscoop, zo'n vliegwiel dat draait. Ook als het evenwicht is verstoord, zal het door zijn eigen snelheid altijd weer terugkomen op het punt waar het werkelijk in evenwicht is.

Nu zijn de krachten die in werking zijn stoffelijk gezien evolutionaire processen, de ecologische evenwichten, de wijze waarop de soorten elkaar in evenwicht plegen te houden. Daarnaast spelen nog andere factoren een rol, zoals b.v. de relatie aarde - zon waardoor ijstijden a.h.w. minimaliseren waarna het weer in de volgende periode een maximale ontplooiing kan bereiken.

Kijken we naar het geestelijk evenwicht, dan blijkt dat het vliegwiel eigenlijk gelegen is in de emotie van de mens. Als wij spreken over mystiek, over magie en al dergelijke zaken, dan hebben wij het eigenlijk over gevoelswaarden.

Nu blijkt dat altijd weer, wanneer de situatie op aarde ook materieel aan het veranderen is, zich daar gelijktijdig geestelijke veranderingen afspelen. En naarmate stoffelijk gezien het evenwicht wankeler wordt, zien wij een versnelling van juist geestelijke factoren waardoor het geestelijk evenwicht zich weer kan herstellen. Het is een up and down.

Ik meen, dat we al eens eerder hebben gezegd dat je het historisch kunt omschrijven als een niet geheel gelijklijnige sinus die wel onder en boven nul een vergelijkbare of gelijke maximale uitslag geeft. Het zijn alles fasen. Voor ons doel vanavond zijn de geestelijke fasen natuurlijk erg belangrijk. Ik zou daarvan een aantal punten onder uw aandacht willen brengen.

In de tijd dat de mens nog leeft in een betrekkelijk wild milieu en weinig of geen werktuigen kent (dat is nog pre-Mû) is er weinig geestelijke ontwikkeling, maar er is een factor van buitenaf. Er zijn rassen-geesten die voor een deel nog zichtbaar en kenbaar optreden. Deze zijn eigenlijk de factor die het geestelijk evenwicht blijven handhaven. Daarna komt er een stoffelijke ontwikkeling.

De mens ontwikkelt wapens. Hij ontwikkelt een cultuurpatroon. Een tijdlang valt dan het geestelijke streven terug en wij zien het mate-

riële streven en zelfs een vorm van logica aan de oppervlakte komen. Dan blijkt echter dat in die gemeenschap met haar cultuurpatroon een groot aantal mensen eigenlijk niet past. Ze zijn de feitelijke voorvaders van de Atlantiers, degenen die naar de eilanden zijn uitgeweken om daar op een eigen vasteland een eigen cultuur op te bouwen. In die tijd is de onevenwichtigheid tevens weer aanleiding om zich bezig te houden met wat men de goden of de voorouders noemde.

De magische krachten en de mystieke beleving treden voor een deel in de plaats van de stoffelijke mogelijkheden, die een groot gedeelte van de mensen beginnen te ontberen. Het wonderlijke is, dat zelfs de ondergang van Mû gepaard gaat met een enorme opleving van allerlei geestelijke factoren en dat zelfs de eerste grondslagen van de groene magie in die dagen wordt gelegd.

Kijken we naar de Atlantische periode zelf, dan zien we weer hetzelfde. In het begin betrekkelijk eenvoudige rijkjes, hoofdzakelijk boeren en vissers. Er zijn wat krijgslieden maar niet veel. Alles ontplooit zich in de richting van een handelsbeschaving. Zolang dit een beginperiode is, zijn goden en goddelijke krachten concrete factoren. Daardoor komen ook de eerste ingewijden: de voorlopers van de Witte Broederschap. Deze plus de eigen beleving van de mensen geven steeds meer momentum aan die maatschappij.

Er komen steeds betere verhoudingen. De strijd om het bestaan ont-aardt niet in een strijd van mensen onder elkaar. Het eindresultaat is weer een materialistisch wordende beschaving waarin weliswaar priesters zijn, maar priesters die men hoofdzakelijk gebruikt voor eigen nut.

Geloof is er nog wel, maar dat is eigenlijk helemaal afgestemd op het cultuurpatroon, op de maatschappelijke verhoudingen. Daarbuiten blijven er weliswaar nog een aantal van deze ingewijden over die zich niet bezighouden met het stadsleven. Maar hun invloed neemt zeer sterk af. Het is in deze tijd dat de eerste oorlogen uitbreken. Het is ook in deze tijd dat het eerste grote vredespact wordt gesloten en dat de gouden tafelen op de zuil worden gegraveerd in de stad van bijeenkomst.

Dan zien wij dat Atlantis in feite ten onder gaat aan zijn materialistisch denken, zijn machtsbesef, zijn machtsbehoefte en aan de strijd tussen de verschillende fracties. Maar wat blijkt er dan gelijktijdig te gebeuren?

Wij krijgen de eerste vlucht en later ook de tweede vlucht uit Atlantis waardoor die cultuur en vooral ook het geloof en de mystiek worden verbreid. In heel Europa is de invloed van de eerste vlucht kenbaar, o.a. als voorloper van het latere druidisme.

De tweede vlucht, die veel verder uitreikt, brengt o.a. grote veranderingen in Noord-Afrika, een sterke ontwikkeling van de techniek van de groene magie, een toenemende mystiek die voert tot een aantal mystieke scholen in Perzië, maar ook in het zuiden van Rusland (de Kaukasus). Daarnaast zijn er zelfs mystieke bewegingen die zich beginnen te ontplooiën en ontwikkelen en via Griekenland en Noord-Italië tot in Frankrijk reiken en in Engeland a.h.w. aansluiting vinden bij hetgeen er van de eerste vlucht is overgebleven: het druidisme. De eindbestemming is tenslotte het hoogland van de Karakourum en later Tibet.

Er is een tijdland in het Karakourumgebergte een aantal tempels van buitengewoon groot belang. Er zijn zelfs bibliotheken overgebracht. In de Potala zitten in het begin ook mensen die een mystieke eenheid kennen met de ingewijden, met de meesters. Later zal ook dat een beetje verzanden.

Het betekent dat elke keer, als we een materiële neergang krijgen daar tegenover een neiging staat om die emotionele en geestelijke vormen van bestaan te versterken. Dat impliceert o.m. voor de tegenwoordige tijd dat wij geconfronteerd zullen worden met allerlei pogingen om een nieuw

evenwicht te vinden. Dat evenwicht kan stoffelijk niet worden gevonden, omdat de feitelijke factor, die het stoffelijk evenwicht zou moeten handhaven, niet meer aanwezig is; ze is door de mensheid verstoord. Daardoor krijgen we een voortdurend wisselende uitslag op stoffelijk gebied. Deze onzekerheid stimuleert echter de mens tot de emotionele, de mystieke beleving en het verwerven van steeds betere geestelijke inzichten en vooral ook van een soort geestelijke onafhankelijkheid.

In de tijd waarin u nu leeft zijn ontzettend veel van die mystieke bewegingen gaande. Vele daarvan zullen moeten falen door hun eenzijdigheid. Het klinkt een beetje gek, als ik zeg dat de grootste factor in de ondergang van vele bestaande kerken en godsdiensten is gelegen in de ontkenning van het yang yin-principe. Toch is dat zo.

Het man-Vrouwelijke, het licht en duister moeten elkaar aanvullen wil er een evenwichtig geestelijk geheel denkbaar zijn. Het resultaat is, dat allerlei secten en bijzondere scholen ontstaan die elk voor zich proberen een bepaalde mate van ontspannenheid en evenwichtigheid te brengen. Het zijn deze scholen, die zonder op zichzelf bepalend te zijn, in vele mensen een nieuw besef van het leven wakker roepen.

Het is dit besef van het leven waardoor die geestelijke vliegwielen in de maatschappij langzaam maar zeker momentum gaan krijgen en we daardoor in de plaats van materiële en eenzijdige factoren weer een veelzijdige factor krijgen die met een steeds groter wordend momentum de mens brengt tot het inzicht van 'ik ben verbonden met het Al'.

De uiting die daaraan op dit ogenblik wordt gegeven is op zichzelf onbelangrijk, tenzij daarin mijn gevoelswaarden, mijn mystieke beleving a.h.w. een uiting vinden.

Je kunt je afvragen, of een dergelijk evenwicht zichtbaar wordt. Wel, een geestelijke evenwicht op zichzelf, ook als het steeds groter en stabielere wordt, heeft niet onmiddellijk inwerking op de materie, alleen indirect. Er is namelijk een relatie tussen al datgene wat er in onze geest gebeurt en wat er stoffelijk gebeurt. Je kunt daar geen absolute scheiding tussen maken. Maar deze geldt nimmer voor het geheel; ze geldt alleen voor de persoon, het "ik".

Op het ogenblik, dat ik geestelijk en mystiek een grote kracht verwerf, dat ik deel ga worden van een eenheid die voor mij volledig is, zal ik ook mijn uiting aanpassen niet meer aan de materiële tendens zonder meer, maar aan mijn innerlijk beleven.

Dan weet ik dat het een beetje zonderling lijkt in de ogen van vele mensen, als je dan maar 'Hare, Hare, Hare' zingt of op een andere manier duidelijk maakt dat je eigenlijk buiten de gemeenschap wilt staan, het gezag van een leermeester aanvaardend, ondergaand in mystieke theorieën en plechtigheden. Maar aan de andere kant, als je dit doet en je bent niet te zeer gebonden aan het patroon dat anderen je opleggen, dan zul je innerlijk steeds meer de eenheid gaan voelen.

Dat betekent dan, dat voor jou een versnelling plaatsvindt van alle geestelijke ontwikkeling en alle geestelijke ogenblikken van werking. Niet alleen geef je voor het geheel van de wereld een vergroting van evenwicht, maar voor jezelf verkrijgt je een versnelling van de ontwikkeling omdat je steeds minder gericht bent op de verschillende verschijnselen die rond je plaatsvinden en steeds meer je één voelt met de balans van het geestelijke zijn en de mystieke binding met het onbekende, met God of met het Hogere.

Ik neem aan, dat deze ontwikkeling in uw tijd steeds zal toenemen. Dat houdt in, dat er een steeds grotere geestelijke stabiliteit zal worden geschapen die een evenwicht kan vormen zelfs met een op zich onevenwichtige materiële ontwikkeling. Want als wij de evenwichtversturende factoren wegnemen, dan zal ook de materiële ontwikkeling wel degelijk weer momentum krijgen. Ook zij kan zich weer optimaal gaan richten op haar wer-

kelijke waarde, haar werkelijke relatie met het hele stoffelijke bestaan.

Wat zou je in deze wereld als verschijnsel hiervan kunnen verwachten? Als de wereld zich ontwikkelt zoals zij op het ogenblik doet, dan is er een wetenschap. Maar die wetenschap wordt beperkt door de manier waarop ze zich te stoffelijk opstelt. Gelijktijdig ontstaat er een weten dat wel degelijk geestelijke waarden bevat, maar dat niet wetenschappelijk bruikbaar of uitdrukbaar is in de termen van de materie. Het is een splitsing. Maar de techniek zal zeker deel blijven uitmaken van de magie.

De magie zal wel degelijk een voortdurende aanvulling betekenen van de technische mogelijkheden die er bestaan. Ik mag dit punt wel even verduidelijken.

Als u kijkt naar de voorhoven van Zigurats, de tempels van Babylon en ook van andere steden, dan kunt u daar aantreffen magiërs. Doktoren zouden we ook kunnen zeggen, want zij behandelen de mensen door hun kruiden te geven, maar ook door een soort psychologische benadering. Een soort psychiatrie. Ze hanteren aan de ene kant middelen die wij in de moderne tijd zien als wetenschappelijk, want ze behoren tot de materie en zijn op de stoffelijk logica van toepassing, maar het volgende ogenblik grijpen ze opeens naar de een of andere wonderbaarlijke kracht en brengen dansend en spreuken mompelend onlogisch gezelingen tot stand.

Er is in de magie kennelijk een vervlechting van de kennis die men bezit in deze maatschappij en een bovennatuurlijke kennis, een bovennatuurlijke kracht misschien ook die niet redelijk uitdrukbaar is in de termen van het weten van de mensen van die tijd.

In onze dagen zien wij dat de z.g. paramedische behandelmethoden meer en meer onder de aandacht komen. In de moderne wetenschap is de acupunctuur nu niet iets waarover je kunt juichen, maar het blijkt te werken en het wordt steeds meer toegepast.

Er zijn bepaalde methoden ontwikkeld, o.a. de osteopathie, waardoor het mogelijk is ziektebeelden te verdrijven die eigenlijk helemaal niet met de botten schijnen samen te hangen.

We zien in de natuurkunde zo hier en daar resultaten ontstaan die niet door andere gedupliceerd kunnen worden en die toch gelijktijdig wetenschappelijk constateerbaar zijn. Maar kennelijk is het resultaat van de procedure afhankelijk van degene die de procedure toepast. Dit wijst erop dat de magie in de moderne tijd toch een steeds grotere invloed zal krijgen.

Ik meen, dat de mystiek langzaam maar zeker weer een groter deel zal innemen in het denken van veel mensen en vooral in hun beleven. Ik meen echter ook, dat wij zelfs in deze periode, dus in dit jaar, te maken krijgen met een versnelling - zij het nog een matige - van wat ik dan maar het geestelijke vliegwiel wil noemen: de evenwichtstoestand die door de krachten van de geest mede worden bepaald.

Wat zien wij daar als fenomeen verschijnen?

Vreemde waarnemingen. Mensen worden plotseling geconfronteerd met stemmen, met gedaanten, met vreemde in zichzelf rijzende beelden of zelfs met verschijnselen van verschillende kleuren licht. Ze worden geconfronteerd met dromen die op een onmerkbare wijze toch weer in hun werkelijkheid schijnen over te gaan vloeien en waardoor ze schijnbaar onlogisch en onredelijk komen tot een opstelling tegenover de wereld die tenslotte voor hen een verbetering van hun eigen evenwichtigheid tot stand brengt.

Nu is het natuurlijk wel aardig te zeuren over de werkloosheid, over de economische teruggang, over de grote zakelijke moeilijkheden en de toenemende politieke instabiliteit, maar deze dingen zijn slechts nevenverschijnselen. Ze kunnen gemakkelijk worden gecompenseerd als de geestelijke ontwikkeling verdergaat.

Een ander punt dat zeer opvallend is, is de relatie tussen man en vrouw. De vrouwen noemen het emancipatie. Vele mannen hebben daar een

ander oordeel over. Ik moet toegeven dat in sommige gevallen emancipatie voor de man evenzeer noodzakelijk is als voor de vrouw. Ook hier een yin-principe.

Een danker heeft eens gezegd: "wij nemen nu wel aan dat mannen en vrouwen dezelfde soort zijn, maar ze gedragen zich vaak als twee geheel verschillende soorten die slechts gezamenlijk een voortplantingsmogelijkheid gemeen hebben." Ik ben geneigd dit te onderstrepen.

Kijk, als de vrouw van haar eigen beslotenheid langzaam maar zeker verdergaat in de richting van de wereld, dan zal ze daarbij vaak iets van haar godsdienstig fanatisme gaan omzetten in een sociaal fanatisme. Dat is niet zo slecht als het lijkt. Want de vrouw, die teveel alleen met het bovennatuurlijke bezig is, doet dit gewoonlijk aan de hand van een uiterlijke leiding die wordt bepaald door anderen. Zelden zijn die belevingen geheel zelfstandig geweest totdat een vrouw eindelijk zichzelf begon los te maken van de tot dan toe aanvaarde gezagsverhoudingen. Wij hebben verscheidene van deze perioden gekend en de ontwikkelingen waren verschillend.

In Griekenland b.v. was er wel degelijk onder de vrouwen van de hogere standen een vorm van emancipatie ontstaan. Zij maakten zich los van inwijdings- en godsbeleving zoals die bij de mannen bestond, maar daarmee ook van gezagsverhoudingen zoals ze daar bestonden. Zij kwamen er toe om, zoals later de matrones in Rome, op te treden als absoluut heerseres binnen het eigen huis en daarnaast tot het vieren van eigenaardige feesten vol van verrukking waarbij ongetwijfeld wel eens slachtoffers vielen. Niet omdat deze vrouwen zo bloeddorstig waren, maar omdat degenen die ongenood aan hun mysteriën deelnamen of deze gadesloegen, vooral als ze van het andere geslacht waren, natuurlijk het zwijgen moest worden opgelegd. Zij hadden een eigen vorm van mystiek ontwikkeld.

Hetzelfde kunt u vinden bij bepaalde primitieve stammen (dat noemt men dan primitief in deze tijd) zoals er zijn in Afrika, in Zuid-Amerika, zelfs nog in delen van Azië. Ook daar heeft de vrouw een eigen vorm van mystiek ontwikkeld. Ze heeft deze voor een deel overgedragen aan haar functie binnen de gemeenschap en daarmee ook de wijze waarop zij staat tegenover de man, het door mannen bepaalde gezag en wat dies meer zij.

Wat blijkt nu? De vrouw alleen heeft het nooit kunnen redden. Er zijn tijden geweest waarin vrouwen de feitelijke heersers waren. Er zijn zelfs nu nog enkele bergstammen in de buurt van Katmandoe waar de vrouwen de zaken regelen en de mannen alleen de uitvoerders zijn van hun bevelen. Maar altijd weer mankeert er iets aan.

Kijken we naar een mannenmaatschappij, dan blijkt dat die mannenmaatschappij te zeer denkt in de termen van strijd, van meerwaardigheid en eigenlijk om niets het eigen bestaan en het eigen welzijn op aarde in gevaar brengt. In die mannenwereld blijkt steeds weer een grote onevenwichtigheid te bestaan die heel vaak tot een totale vernietiging van het geheel aanleiding is. Ik mag eraan herinneren dat het niet alleen het geval is wanneer krijgslieden regeren, maar evengoed wanneer priesters regeren. Want het zijn de priesters geweest die Atlantis de tweede keer te gronde hebben gericht.

Wat moeten we dan vinden? Wij moeten een samenwerking vinden, een evenwicht tussen de man en de vrouw. Dat kan alleen, indien beiden een steeds grotere vrijheid van heersende vormen ontwikkelen en gelijktijdig in zich een persoonlijke, maar ook voor het geslacht, althans in een bepaalde omgeving, geldende mystiek gaan beleven. Dan zal de mystiek de ontmoetingsplaats worden ^{waar} men, zich baserend op een absolute gelijkwaardigheid, komt tot een samensmelting van de materiële aspecten die bij man en vrouw - of men dat toegeeft of niet - ergens een tikje verschillen. Datgene wat tegenstander is in een normale samenleving kan worden samengesmolten tot een nieuwe evenwichtsfactor voor een komende samen-

leving. Het blijkt, dat je daarmee ook enorme geestelijke krachten kunt losmaken en dat groepen waarin dit evenwicht is bereikt een zeer lange tijd in staat zijn zichzelf te handhaven.

Er is in het noordelijk deel van de Andes een volk geweest dat opviel door zijn lange levensduur in vergelijking met de omringende stammen. De gemiddelde levensduur was daar al 1400 jaar geleden tussen de 60 en de 90 jaar. Ik denk, dat je gemiddeld kunt zeggen 72 jaar ongeveer voor mannen en vrouwen. Ziekten kwamen niet of bijna niet voor, terwijl ze in de omgeving bijna vernietigend waren voor de stam. Kortom, deze groep deed heel eigenaardig aan.

Wat blijkt nu? Deze groep had een bepaalde (godsdiens kun je niet zeggen) geestelijke vorm van samen-zijn waarbij mannen en vrouwen op grond van absolute gelijkwaardigheid in een gemeenschappelijke trance bepaalde krachten opwekten. Die opwekking van krachten werd daarna door de mannen en de vrouwen geïnterpreteerd. Beiden voegden dan samen het innerlijk gewonnen en beleefde. Soms in de vorm van verandering in voeding of verandering in bouwwijze, zelfs in verandering van landbouw en jachtmethoden. En dan blijken die primitieve mensen, totdat ze in contact komen met wat beschaving heet, in staat te zijn bijzonder gelukkig, redelijk lang erg gezond en ook geestelijk erg gezond te leven.

Hier zijn yang en yin versmolten door de erkenning van gelijkwaardigheid, van feitelijke eenheid en gelijktijdig een erkenning van de afzonderlijke mogelijkheid tot functioneren.

Ieder heeft wel een eigen plaats, maar is daardoor niet de mindere of de meerdere. Iedereen put uit het geheel, maar verwerkt dit volgens zijn eigen kwaliteiten en eigenschappen. Het zou ook in een toekomstige wereld denkbaar zijn. En zou dan ongetwijfeld een samenvloeien tot stand kunnen brengen van een stoffelijk bestaan, indien van buiten veranderende invloeden kunnen optreden.

Evenwicht kun je kosmisch gezien misschien uitdrukken als het samengaan van uitersten, die elkaar niet bestrijden maar wel voortdurend elkanders tegenwicht vormen. Het is dit aspect dat voor de wereld van vandaag en ook voor de wereld van morgen van groot belang zal zijn.

Wij kunnen natuurlijk weer gaan preken (sommigen zien dat als zodanig) en u vertellen dat u heus beter kunt, dat u heus meer kunt bereiken en doen dan u denkt. Zeker, dat is waar. Maar in een cursus als deze gaat het er ook om de achtergronden te laten zien. De achtergrond van evenwicht en ook van onevenwichtigheden is altijd weer gelegen in het aanwezig zijn of ontbreken van die mystieke momenten waardoor de materie zelf wordt belet in haar ontwikkeling gelijktijdig haar evenwicht en samenhang te verstoren.

Om mijn onderwerp zo langzamerhand te besluiten wil ik u nog het een en ander vertellen over zaken uit het verleden die in deze tijd misschien zeer welkom zouden zijn.

Er is een tijd geweest waarin sjamanen spraken met de voorvaderen van de stam. Ze deden dit door gebruik te maken van vaak bedwelvende rook, een soort rinkelbommen of tamboerijnen, gespannen trommen (tabura's). Ze wisten daarmee inderdaad een contact te leggen tussen datgene wat is voorgegaan en datgene wat er nog is. Zij putten daaruit niet allen de kracht om raad te geven aan de stam in stoffelijke zaken, maar konden op deze manier ook genezende krachten uitstralen. Ze hebben heel wat gedaan op dat terrein. Ze wisten daarnaast vaak delen van de toekomst te herkennen of onbekende gebeurtenissen in de verte af te lezen. De manier waarop zij optraden was voor de stam een mysterie.

De mystiek behoorde tot geheimscholen zelfs al in die dagen. Zoals er tegenwoordig nog steeds een medicijnmannenschool is in het hartje van Afrika waar je aan een aantal proeven kunt beantwoorden om duidelijk te

maken dat je waarlijk een medicijnman bent. Bij die proeven behoren o.a.: voorzien en voorzeggen, genezen van ziekten, het jezelf onaantastbaar maken voor gif, het opnemen in jezelf van de geest van bepaalde dieren en het erkennen van die ene werkzame bron in een oerwoud dat zich ongeveer een 50 vierkante kilometer uitstrekt. U merkt wel, het is een heel vreemde mengeling van zaken.

Wat kregen we daarnaast? Wij kregen de geheimscholen waarin de mensen niet alleen lezen, schrijven en rekenen werden bijgebracht, maar ook het gebruik van kruiden, de manier waarop je kleurstoffen kon vervaardigen, ja zelfs hoe je allerlei middeltjes voor de schoonheid van de vrouw kon vervaardigen. Maar daarbij leerden ze je ook hoe je je geest kon uitzenden, hoe je via verschillende belevingen eigenlijk kon komen tot een erkenning van een zeer hoge kracht en hoe je die kracht moest terugbrengen naar je eigen wereld zonder daardoor jezelf ten aanzien van die wereld te veranderen.

Dergelijke inwijdingsscholen zijn er heel veel geweest. Sommige waren zuiver wit, andere hadden meer eigenbelang op de achtergrond en werden dus als grijs of zwart beschouwd. Maar al die scholen waren tevens ook de bronnen waar de mensen van uit konden gaan, die een centrum werden voor de gewone mensen.

Neem nu de heksenkring. Wij weten dat de kerk de hekserij erg verdacht heeft gemaakt, ofschoon ze in feite een natuurverering was, een erkenning van: God is in al, al is God. Deze vaak primitieve mystieke belevingen van gewone mensen hadden weinig zin, als er geen leiding was. Vandaar dat we in elke heksenkring een heksenmeester aantreffen wiens functie niet zozeer die van bevelhebber was (dat denkt men wel eens), maar eerder van representant van b.v. zonnekracht en andere zeer positieve levenskrachten. Zijn werkelijke taak is echter niet alleen om in de rituelen die dingen uit te beelden. Hij moet daarbij in het denken de verborgen mystiek, de geheimen van de leer overdragen. Hij wordt altijd door de oudste heks, zoals dat dan heet, vergezeld.

Deze vrouwelijke heksenmeester (zo zou men haar kunnen noemen) heeft op haar eigen manier ook een soort inwijding doorgemaakt en heeft dus ook de mystieke achtergronden volledig beleefd en kan ze tot uiting brengen. Beiden zijn a.h.w. de beweegkracht waardoor de primitieve verrukkingstoestanden en mystiek van de kring op zich kan worden gebundeld tot een positieve kracht, een positieve mogelijkheid en voor een ieder ook nog een eigen positieve ontwikkeling, zelfs in besef en vermogen, tot stand kan worden gebracht. Dat is in het verleden geweest.

In deze tijd zijn er nog wel een paar geheimscholen, maar het zijn er niet veel meer. Hun belangrijkheid neemt af, omdat in deze tijd alleen degenen die innerlijk reeds enige beleving hebben doorgemaakt in staat zijn om mystieke werkelijkheden te erkennen, zelfs als ze voluit in een boek zijn neergeschreven of veelvuldig gedrukt door de wereld worden gestuurd.

De grote wijsheid, die je in deze tijd moet vinden is, dat je niet moogt uitleggen, niet moogt interpreteren, maar dat je mystiek moet beleven. Want alleen door die innerlijke beleving komt dan een zuiver gedragspatroon naar voren dat voor jou het perfecte en juiste is, ook als het gezag van een bepaalde groep het daarmee niet eens zou zijn.

Ik geloof, dat in deze tijd steeds meer mensen worden rijp gemaakt voor dit persoonlijk mystiek beleven dat alle interpretatie verre te boven kan gaan. Dan kan uit elke bron - of het nu het christendom is, het jodendom, de verschillende secten in de hindoeleer, in het boeddhisme, in de islâm - geput worden om via deze wegen het grote innerlijke evenwicht van de mensheid te versterken. Maar dan moet je niet meer verklaren en uitleggen, niet meer proberen alles om te zetten in materiële consequenties, maar je moet het beleven en vanuit jezelf het

beleefde waarmaken. Deze ontwikkeling zie ik voor de komende tijd toch in toenemende mate plaatsvinden.

Ik kan mijn betoog niet beëindigen zonder erop te wijzen: Negativisme in welke zin dan ook veroorzaakt een onevenwichtigheid, ook als je werkt met geestelijke krachten, als je je bezighoudt met mystieke beleving.

Positiviteit betekent niet de ontkenning van het negativisme in de wereld, maar de erkenning van het positieve in jezelf. Als je daar gebruik van maakt, dan kom je als vanzelf verder. En alle bijkomende belevingen en waarnemingen zijn alle een symptoom van een ontwikkeling. Als u daaraan wilt denken, dan zult u het evenwicht voor uzelf beter bereiken en u zult in deze periode helpen het geestelijk evenwicht dermate sterk te maken dat zelfs de verstoring van stoffelijke evenwichtigheid voor een groot gedeelte ongedaan kan worden gemaakt.

-8-

LEVENDE GODEN.

U weet wat levende goden zijn? Het zijn b.v. de levende boeddha's. Het waren vroeger de Caesaren die ook god waren. Het waren de Farao's, ook al god. Dan sta je als modern mens een beetje raar te kijken als je zegt: Hoe komen de mensen ertoe om zichzelf god te noemen? Hoe passen ze eigenlijk in dat geheel van goden, in dat hele pantheon dat er dan nog was. Ik zal proberen om dat duidelijk te maken.

In de eerste plaats moet u begrijpen dat door jezelf god te noemen je je losmaakt van de kritiek van de mensen. Dat was dus heel erg belangrijk, want daardoor krijg je een soort onfeilbaarheid. De Paus ontleent dat weer aan de H. Geest. De Farao's ontleenden dat aan hun god-zijn, vaak aan hun vader die dan de zon was of iets dergelijks.

Al deze levende goden zijn mensen die op enigerlei wijze proberen voor het geheel een invloed te vormen. Of ze dat nu doen zoals de Farao door b.v. het hele landbouwbeleid uit te stippen of als de Caesaren door eigenlijk vaak tegen de wil van de Romeinse burgerij alle Romeinse rijken in stand te houden en daarmee dus ook de voorziening van graan, slaven en dergelijke zaken in Rome. Of dat je het doet als een levende boeddha, die alleen kracht overdraagt aan anderen, maar die wel degelijk een soort leergezag vormt en daardoor toch op de een of andere manier de mensen in toom houdt.

Het is net zo iets, als de Paus ex cathedra een uitspraak doet, dan betekent dat voor een goed katholiek dat je daar niet aan moogt twifelen. Door de juiste uitspraak op het juiste ogenblik te doen kun je bereiken dat de mensen op een bepaalde manier gaan leven en denken.

Die levende goden vinden we ook nog weer terug in allerlei verhalen; dan zijn het meestal halfgoden. Ze hebben op aarde geleefd, ze hebben enorme dingen gedaan en daardoor zijn ze binnengedrongen in de wereld van de goden. Hercules is een van de meest bekenden. Wij vinden ook dergelijke figuren in de verhalen van de hindoemythologie. Al die grote mensen blijken achteraf gewoon dingen gedaan te hebben op een niet-conventionele wijze. Je zou kunnen zeggen, dat de levende goden mensen zijn die op

geestelijke of andere gronden niet conventioneel reageren en handelen. Dat is natuurlijk niet altijd een compliment.

Per slot van rekening, er zijn Caesaren geweest die de gekste dingen hebben gedaan. Die hun goddelijkheid gebruikten zoals een zekere Caligula om zijn paard tot senator te benoemen. Nu is dat natuurlijk absoluut onverstandig. Je moet nooit één paard tussen een hoop ezels zetten.

Het idee dat de goden zo'n grote macht en zo'n grote zekerheid hebben, kun je ook weer terugvinden. Want als je gaat kijken wat die goden doen, dan zijn ze eigenlijk net mensen, maar dan super de luxe en kunnen ze alles doen. Neem nu maar die oude Jupiter. Het ene ogenblik was hij een stier, het andere ogenblik een zwaan en het volgende ogenblik was hij de dubbelganger van een mens op aarde.

De goden, zoals men die in al de godsdiensten kent, ^{zijn} ~~zijn~~ ergens mensen en toch net iets meer dan mensen. Het heeft niet te maken met ons beeld van God, de onmetelijke kracht waaruit alles voortkomt, de Onbepaalbare. Neen, de goden zijn bepaalde fenomenen die je kunt waarnemen. Ze worden dan uitgelegd als een persoonlijkheid, die als een mens leeft zonder de beperkingen van het mens-zijn.

De hele geschiedenis van deze goden komt voort uit de gedachte dat het een bepaald lot is dat alles bepaalt. Alles wat gebeurt, dat gebeurt volgens wetmatigheden. Dat is absoluut waar. De keuze die je hebt binnen die wetmatigheden is betrekkelijk gering. Als je nu weet wat het verloop is van het lot, dan kun je altijd de optimale weg kiezen. Dat wil zeggen, dat de wetmatigheden vóór je werken in plaats van tegen je. Zo eenvoudig begint het eigenlijk.

Het is vanuit dit geloof dat we ook komen tot al die levende goden. Want het is toch wel heel erg prettig, wanneer er iemand op aarde is die zozeer één is geworden met het lot, met die wetmatigheid, dat hij in staat is om boven alle anderen uit piekende a.h.w. die ene juiste beslissing te nemen waardoor het lot werkt voor de mensen die hij vertegenwoordigt en niet tegen hen.

Er zijn daarbij natuurlijk allerlei bijgeloofsvormen geweest in het verleden die ook alweer te maken hebben met die goddelijke wezens. Koningen b.v. waren vroeger ook een beetje goddelijk. Hij had een van God gegeven gezag en hij stond boven alle kritiek.

Een koning kon schurft genezen. Dat is opvallend, omdat de meesten van hen een karakter hadden dat als schurftig omschreven kon worden. Maar zo'n koning genas die ziekte en dat gebeurde inderdaad. Hij droeg een soort kracht over.

Als we kijken naar die levende goden of Caesaren, dan weten we dat ze ook wonderen hebben gedaan. Als de Kerk van Rome die ooit erkend zou hebben, dan zou ze een hoop Caesaren onder de heiligen moeten ranschikken.

Kijken we naar de levende boedda's, dan blijkt dat ook zij kracht overdragen. Ze doen dat vaak door een sjaal over iemand heen te gooien of in andere gevallen een stok met een kwast eraan te gebruiken waarmee ze dan iemand even aanraken. De hele situatie - ontdaan nu even van de geloofsartikelen - komt erop neer dat deze God in staat is om je de kracht te geven de juiste weg van het lot te bewandelen. Of je dat nu noemt 'verdiensdienst' zoals bij de boeddhisten waardoor je minder incarnaties moet ondergaan, of dat je het ziet als het goed dienen van Rome en de goden van Rome zoals in de Romeinse tijd, dan wel het uitdrukt als het tot priester kunnen worden en ingewijd kunnen worden dank zij de aanraking en de zegening van Farao zoals dat voorkwam in Egypte. Het is altijd weer: er wordt ons een kracht overgedragen. En dat is nu het typerende van een levende god.

Als je het echter zo bekijkt, dan zijn er heel veel levende goden. Elke mens, die in staat is om zijn levenskracht aan te vullen met de kracht

die er om hem heen is, die de kosmische kracht a.h.w. via zichzelf op anderen kan richten, is zoals wij dat hebben uitgelegd een levende god. En waarom? Wel, hij is in staat om die krachten uit te stralen waardoor de normale loop van het noodlot wordt doorbroken en de juiste weg wordt gevolgd temidden van alle mogelijkheden waaruit de mens met zijn beperkte vrijheid zou kunnen kiezen.

De situatie wordt een beetje moeilijker, als dergelijke halfgoden tevens nog beginnen een eigen beweging te stichten, U heeft waarschijnlijk wel gehoord van de Luipaardmannen (dank zij Tarzan zijn die het meest bekend geworden). Je had ook de Alligatormannen, de Slangenmannen enz. Het waren geheime secten. Zij hadden allemaal een opperhoofd van wie werd aangenomen dat daarin de geest leefde van de alligator, het luipaard, de slang enz. Hier werd een eenwording met een bepaalde soort (wij zouden misschien zeggen de rassengeest van een bepaalde soort) de aanleiding tot de onaantastbaarheid van deze persoon die leiding geeft aan een dergelijk genootschap.

Alle besluiten die hij neemt, moeten zonder tegenspraak worden opgevolgd. Want het is een hoge geest die het commandeert via deze mens, die op dit ogenblik de zetel daarvan is.

U zult zeggen: Dat is toch een beetje te gek, dat doen alleen arme heidenen. Wat zoudt u dan zeggen van de H. Maagd? De H. Maagd die door de geest Gods wordt bevrucht en die iets voortbrengt dat het absolute gezag is op aarde, namelijk Gods zoon. Dat is natuurlijk waar; wat de heidenen vertellen is onzin. Je moet het een beetje christelijk bekijken. Maar in de praktijk is het precies hetzelfde.

Zo horen we bij andere secten: De stichter of de leider van die secte, of hij nu Joseph Smith heet of een andere naam heeft, werd door een engel bezocht. Hij werd bezielde met een goddelijk licht, hij kreeg misschien nog speciale tafelen en wetten. Daardoor had hij het recht om alle normale wetten opzij te zetten en voor zijn volgelingen een richting te bepalen die voor hen de meest juiste weg was. Het lijkt wel, of je de een of andere partijleider hoort praten.

De mens heeft kennelijk behoefte aan dit gezag, want de praktijk heeft uitgeezen dat al die levende goden voor een groot gedeelte levende idioten waren en misschien na hun overgang nog steeds, als ze de waan hebben behouden.

De mens heeft behoefte aan goddelijk gezag. Als dat gezag binnen zijn eigen wereld kan worden geprojecteerd, dan staat hij open voor krachten die hij anders eenvoudig voorbij loopt. Hij heeft een vertrouwen dat hij innerlijk niet bezit, maar nu krachtens een ander voor zichzelf wel hanteert. Het is gewoon, alsof de mens niet in staat is om het een en ander zelfstandig te doen. Daarvoor heeft hij goden nodig op precies dezelfde manier waarvoor hij goden nodig had, vooral onbelangrijke kleine goden die je voortdurend achterna liepen, die voor hem zorgden.

In het spiritisme zijn het geleide-geesten geworden. In het christendom zijn het de engelbewaarders en wat je verder nog hebt. Ik zou het zo willen stellen: Wij hebben behoefte aan gezag, niet omdat dat gezag op zichzelf goed of noodzakelijk is, maar omdat wij aan dit gezag een vertrouwen ontleenen dat wij in onszelf niet hebben. Op het ogenblik, dat de mens in zichzelf voldoende vertrouwen heeft, voldoende zekerheid heeft gevonden, heeft hij geen halfgoden nodig; heeft hij helemaal geen goden nodig.

Zeker, hij zal het onbekende als de bron van zijn bestaan blijven erkennen, maar dat is niet meer een wet; dat is ook geen regel meer. Het is eerder een bestaansmogelijkheid. En in de erkenning van die bestaansmogelijkheid wordt het bestaan tot uitdrukking van de kracht.

Nu lopen er op het ogenblik nogal wat door zichzelf tot uitverkorene of tot halfgod benoemde leraren en meesters rond op aarde. U kent ze wel de goeroe's en hoe zij zich verder noemen. Dergelijke mensen matigen zich

iets aan wat ze meestal niet eens werkelijk bezitten. Maar zij weten een geloof te verkrijgen. Door het geloof te aanvaarden dat zij verkrijgen ontstaat een feitelijk nergens op gebaseerde macht. Die macht kunnen ze dan weer delegeren aan een ieder die voldoende in hen gelooft en daardoor die mensen in een toestand brengen waardoor het leven plotseling voor hen aanvaardbaarder wordt, zij vertrouwen hebben in zichzelf en alle onvolledigheden waar zij zich vroeger t.a.v. zichzelf aan gestoten hebben opzij kunnen zetten.

Kijk, als je dat zo beziet, dan zijn levende goden eigenlijk dingen die we hard nodig hebben. Waarom ook niet? Er zijn mensen die hebben van Van Agt ook een levende god gemaakt. Met de nieuwe minister president lukt dat nog niet zo.

Er zijn mensen die Oranje vereren als een godenfamilie. Zij staan ver boven alle mensen. Zij staan buiten alle kritiek. Daar straalt iets van af. En dan kun je zeggen dat het onzin is, maar in de praktijk werkt het toch wel. Ik zou het zo willen formuleren:

Levende goden zijn voornamelijk de uitdrukking van de behoefte die elke mens in zich kent om zich te beroepen op een gezag en om zich te rechtvaardigen en zich gelijktijdig van een schuldenlast te bevrijden.

Altijd weer, wanneer een onaantastbaarheid van gezag wordt gepretendeerd, zal een mens volgelingen vinden. Door zijn invloed op die volgelingen kan hij voor hen krachten en gebeurtenissen waarmaken die hij voor zichzelf nooit zou kunnen beleven.

Wanneer een mens zich goden schept, dan doet hij dit voornamelijk omdat hij zich wil herkennen in het onbegrepen, in datgene wat alles kan wat voor hemzelf niet mogelijk is.

Goden zijn de luchtspiegelingen van de werkelijkheid die de mens in de woestijn van zijn bestaan projecteert om het idee te hebben dat hij zo dadelijk toch nog lekker kan drinken en lekker aan tafel kan gaan. Dit wetende zouden we moeten uitgaan van de vraag of we zelf niet even goddelijk zijn.

Ik heb nog een paar opmerkingen. U hoeft zich daar niet direct aan vast te klampen, denk er maar eens over na. Ze zijn de moeite van het overwegen waard.

Als ik in mijzelf voldoende vertrouwen heb, kan ik zelf worden tot een kosmische wet. Op het ogenblik dat dit het geval is, zal al hetgeen ik doe van kosmische betekenis zijn, niet slechts voor mij maar door mijn innerlijke aanvaarding voor zeer velen die dit begrip van het kosmische met mij kunnen delen.

Niets is onmogelijk behalve datgene wat ik zelf onmogelijk acht. Naarmate ik in mij een groter begrip van bereiking en kracht tot stand weet te brengen, zal ik meer kunnen waarmaken, meer kunnen bereiken.

Wanneer ik mij op deze wijze heb losgemaakt van het slaafse mens-zijn, heb ik mij gelijktijdig verheven tot een toestand die alleen in hoge geestelijke werelden voorkomt. Maar als ik dat heb gedaan, zal ik deel hebben aan die wereld, want ze wordt voor mij een vanzelfsprekendheid die zich voortdurend voor mij, rond mij en in mij openbaart. Daardoor zal ik ook wezenlijk over meer inzicht, kennis en kracht beschikken dan zonder dit het geval zou zijn.

Nog een paar eenvoudige raadgevingen voor degenen die zo graag een halfgod willen worden:

Besef, dat je enige relatie met anderen alleen kan bestaan uit dienstbaarheid. Deze dienstbaarheid betekent niet dat je zonder meer onderdanig bent aan de wil van anderen, maar dat je volgens je eigen besef anderen dient. Hierdoor schep je de uiting van de in je levende kracht in en voor anderen en bereik je een steeds grotere vrijwording van de beperkingen die het mens-zijn oplegt.

Probeer geen vaste beelden te maken van God, van goden of krachten die je moeten bijstaan. Aanvaard eenvoudig dat het licht en de kracht in jezelf zijn. Probeer uit dat licht en die kracht te putten. Niet door aldoor daarover te mediteren, maar door in het besef dat ze bestaan je uitspraken te doen of je daden te stellen.

Halfgod zijn betekent altijd: losstaan van de mensen. Dit zullen de mensen je kwalijk nemen op het ogenblik dat je probeert hen te beheersen. Besef, dat je eerst stoffelijke macht nodig hebt als je geestelijk wilt heersen. Daar stoffelijke macht echter verdere geestelijke bereiking onmogelijk pleegt te maken, is het verstandiger geen macht na te streven, doch slechts de kracht in jezelf te erkennen en door je te uiten.

En als u dat allemaal nog te moeilijk vindt:

Begin eerst in jezelf te geloven, op jezelf te vertrouwen en weiger een beroep te doen op anderen, tenzij dit ook voor die anderen van belang is. Op die manier kom je als vanzelf tot een hogere toestand van bestaan en maak je jezelf meer tot halfgod, tot werkelijk levende godheid dan al die mensen die zeggen: In mij berust het gezag en ik zal u zeggen hoe gij de hemel kunt bereiken!

G E Z A G.

Gezag is het woord dat iets omschrijft wat niet bestaat, tenzij in degene die het gezag ondergaat.

Gezag kan worden ontleend aan het meer zijn dan anderen in kennis, in weten, in daadkracht, in waan. Want gezag berust op de aanvaarding door anderen van het meer dan gewoon zijn van je eigen bestaan.

Gezag is een schertsnaam voor hen die hun macht vereren alsof het een godheid was en die niet beseffen dat gezag uit bestaan voortvloeit en niet uit een wapen.

Het ware gezag is datgene wat je wakker roept in anderen door je bestaan. En als je het grootste gezag wilt ervaren, dan moet je beseffen: Niet in eeuwen of in jaren, niet in wetten, niet in zinnen, in krachten, maar alleen door innerlijk ervaren, door het betrachten van al datgene wat in je bestaat, erbaar je het werkelijke gezag dat alles ondergaat of je het beseft of niet.

Dus geen gezag voor u en geen gezag voormij. Integendeel, juist vrij van elk gezag onszelf zijnde en onszelf levende vinden wij de enige macht, de enige kracht waaraan we gezag ontleen: het bewustzijn dat huwt met het kunnen en zo de waarheid manifest maakt.

Gezag is tegenwoordig iets wat uit de knuppel komt. Dat is niet altijd waar, ofschoon degenen die het gezag vertegenwoordigen heel vaak aan die beschrijving wel beantwoorden. Er zijn ook mensen die zeggen: Het gezag is de goddelijke zekerheid die anderen bezitten en die wij nog moeten verwerven. Op het ogenblik dat anderen ze hebben en er niet geheel naar leven, kunt u maar beter zoeken naar een eigen vorm van gezag dan u te onderwerpen aan de anderen en hun pretenties.

Als u denkt, dat wij gezag hebben, dan heeft u het mis. Wij hebben misschien een tikje meer wijsheid, soms. En dan ligt het nog aan u hoe u haar ondergaat. Het is u die eventueel gezag geeft aan hetgeen wij doen, maar zonder ons zoudt u het ook kunnen.

Ik wil nog wijzen op de vrijheid die u heeft om zelf te beslissen, zelf te beschikken omdat u zelf door uw innerlijk en uw vermogen het enige werkelijke gezag bent dat kan bestaan buiten alle wettelijke en menselijke normen.

:--: